

**ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2009. május 6.**

**TÖRTÉNELEM**  
**KÖZÉPSZINTŰ**  
**ÍRÁSBELI VIZSGA**

**2009. május 6. 8:00**

Az írásbeli vizsga időtartama: 180 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

**OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS**  
**MINISZTERIUM**

---

## Fontos tudnivalók

**Egyértelmű válaszokat adjon, egyértelmű jelöléseket alkalmazzon – javítás esetén is!**

Válaszaiban **a lényeg** megfogalmazására törekedjen, **ne lépje túl a rendelkezésre álló helyet!**

**Csak annyi válaszleletet írjon, amennyit a feladat kér!** (Ha többet ír, a beírás sorrendjében értékeljük válaszait.)

Kérjük, **kék színű** tollat használjon!

### A feladatok megoldásakor tartsa szem előtt az alábbi javaslatokat!

- Olvassa el figyelmesen a feladatokat!
- Kövesse figyelmesen a feladatlapon utasításait!
- Tanulmányozza a feladatokhoz kapcsolódó forrásokat (kép, ábra, szöveg, térkép)!
- Használja minden feladat megoldásához a megengedett segédeszközöket: a középiskolai történelmi atlasz térképeit és a helyesírási szótárt!
- Válaszait gondos mérlegelés után, lehetőleg javítás nélkül írja le!

### A szöveges, kifejtendő feladatok kidolgozásakor az alábbi munkamenetet javasoljuk:

1. Helyezze el időben és térben a feladatban megjelölt problémát!
2. Használja föl a feladat megértéséhez a forrásokat, illetve a középiskolai történelmi atlaszt!
3. Gyűjtse össze azokat az általános fogalmakat (pl. fejlődés, változás, termelés), illetve az adott korszakhoz kapcsolódó fogalmakat (pl. várjobbágy, céh, személyi kultusz), melyekkel az adott probléma bemutatható!
4. Építse be fogalmazásába a forrásokból megszerzhető információkat, következtetéseket!
5. Ha szükséges, készítsen vázlatot, illetve pizkozatot!
6. Tárja föl a probléma előzményeit, okait, következményeit!
7. Fogalmazzon meg feltételezéseket, magyarázatokat!
8. Építse be mondanivalójába önálló ismereteit (pl. nevek, évszámok), nézőpontját, véleményét!
9. Ügyeljen arra, hogy mondatai világosak legyenek!
10. Szerkessze meg szövegét, és figyeljen a helyesíráásra is!

### Tájékoztató:

Az esszé javításának szempontjai:

- a feladat megértése,
- megfelelés a tartalmi követelményeknek,
- a válasz megszerkesztettsége, logikussága, nyelvhelyessége.

**Eredményes munkát kívánunk!**

---

---

**I. RÖVID VÁLASZT IGÉNYLŐ FELADATOK**
**1. A feladat a Római Birodalom bukására vonatkozik.**

Válaszoljon a forrás és ismeretei alapján a következő kérdésekre! *Használja a középkorai történelmi atlaszt is!* (Elemenként 0,5 pont.)

„A gótok 376-ban Trákiában megszállták a Duna partjait, majd követeket küldtek Valens császárhoz, és alázatosan kérték befogadásukat a birodalom területére. Megígérték, hogy békében fognak élni, és ha a helyzet követeli, csapatokat is állítanak. A határokon túlról, az északi népek mozgólódásáról érkező ijesztő híreszteléseket hallva a hízelgés szakértői még nagyobbnak tüntették fel a császár szerencséjét, amely íme a világ végéről annyi újoncot hoz és kínál fel neki váratlanul. [...] És valóban azon szorgoskodtak, hogy a Római Birodalom jövőd felforgatói közül senki se maradjon odaát, még a halálos beteg se. Amikor tehát a császár engedélyezte, hogy átkeljenek a Dunán és Trákia bizonyos részeit lakhassák, megkezdődött az átszállítás éjjel és nappal: csapatonként rakták hajókra, tutajokra és kivájt fatörzsekre az embereket. Ez idő tájt, amikor határsorompóink felnyíltak, a barbár föld úgy öntötte magából a fegyveres csapatokat, mint az Etna a tüzes szikrákat. A tisztán nem látó illetékesek ügybuzgalma így készítette elő a római világ pusztulását.” (*Ammianus Marcellinus római író; Kr.u. IV. sz.*)

**a) Fogalmazza meg, a szerző miben látja a Római Birodalom bukásának okát!**

.....

**b) Mikor osztották két részre a birodalmat?**

..... (évszám)

**c) Írja le, hogy mi lett az egyes részek elnevezése!**

1. ....

2. ....

2 pont	
--------	--

**2. A feladat a középkori eretnek mozgalmakra vonatkozik.**

Írja a forrásrészletek után, hogy melyik eretnek mozgalomra vonatkoznak! (Elemenként 1 pont.)

*bogumilok**albigensek**valdensek*

**a)** „Péter cár éveiben bukkant fel bolgár földön egy Bogomil nevű - valójában azonban Isten előtt nem kedves - pap, aki elsőnek kezdte el hirdetni bolgár földön azt az eretnekséget, amelyről később szólunk.

Külszínre az eretnekek olyanok, mint a juhok: szelídek, alázatosak, hallgatók és sápadtak, mintegy a képmutató böjtöléstől; haszontalan szót nem ejtenek, hangosan nem nevetnek, nem hivalkodnak, elrejtőznek a szemérmetlen tekintet elől, és külszínre mindent úgy csinálnak, hogy nem lehet megkülönböztetni őket az igazhitű keresztényektől, belül azonban farkasok.

---

Az eretnekek széthasogatják a keresztek és szerszámokat készítenek belőlük [...] az eretnekek nem imádják önként az ikonokat, hanem bálványoknak nevezik azokat. Az eretnekek gúnyt űznek a szentek csontjaiból, és kinevetnek bennünket, akik tiszteljük azokat.” (Kozma presbiter; X. század)

.....

b) „A manicheizmussal egybehangzóan két őselemet vesznek fel: Egy jó és egy gonosz Istent, vagyis az ördögöt, aki szerintük megteremtett minden testet, míg a jó isten minden lelket... Tagadják azt, hogy a testek feltámadnak; nevetnek azokon jótéteményeken, melyeket az élők a holtaknak megadnak, haszontalan dolognak tartják templomba járást vagy az imádkozást a templomban... Elvetik a keresztelést, s káromolják Krisztus testének és vérének szentségét [...]” (Heisterbachi Cézár: *Dialogus Miraculorum*; XIII. sz.)

.....

c) „Egy bizonyos lyoni polgártól, Valdesiustól vagy Valdensustól erednek, aki javakban bővelkedett, de mindenét otthagyva elhatározta, hogy ezentúl szegénységben él, és az evangéliumi tökéletességre fog törekedni, miként erre példát adtak az apostolok. A maga számára lefordíttatta francia nyelvre az evangéliumot és a Bibliának egyik-másik könyvét, valamint Szent Ágostonnak, Jeromosnak, Ambrusnak és Gergelynek egynéhány jelentős mondását, címszavak szerint rendben, amelyeket ő és követői szentenciáknak neveztek.” (Bernát inkvizítor jelentéséből; XIV. század eleje)

.....

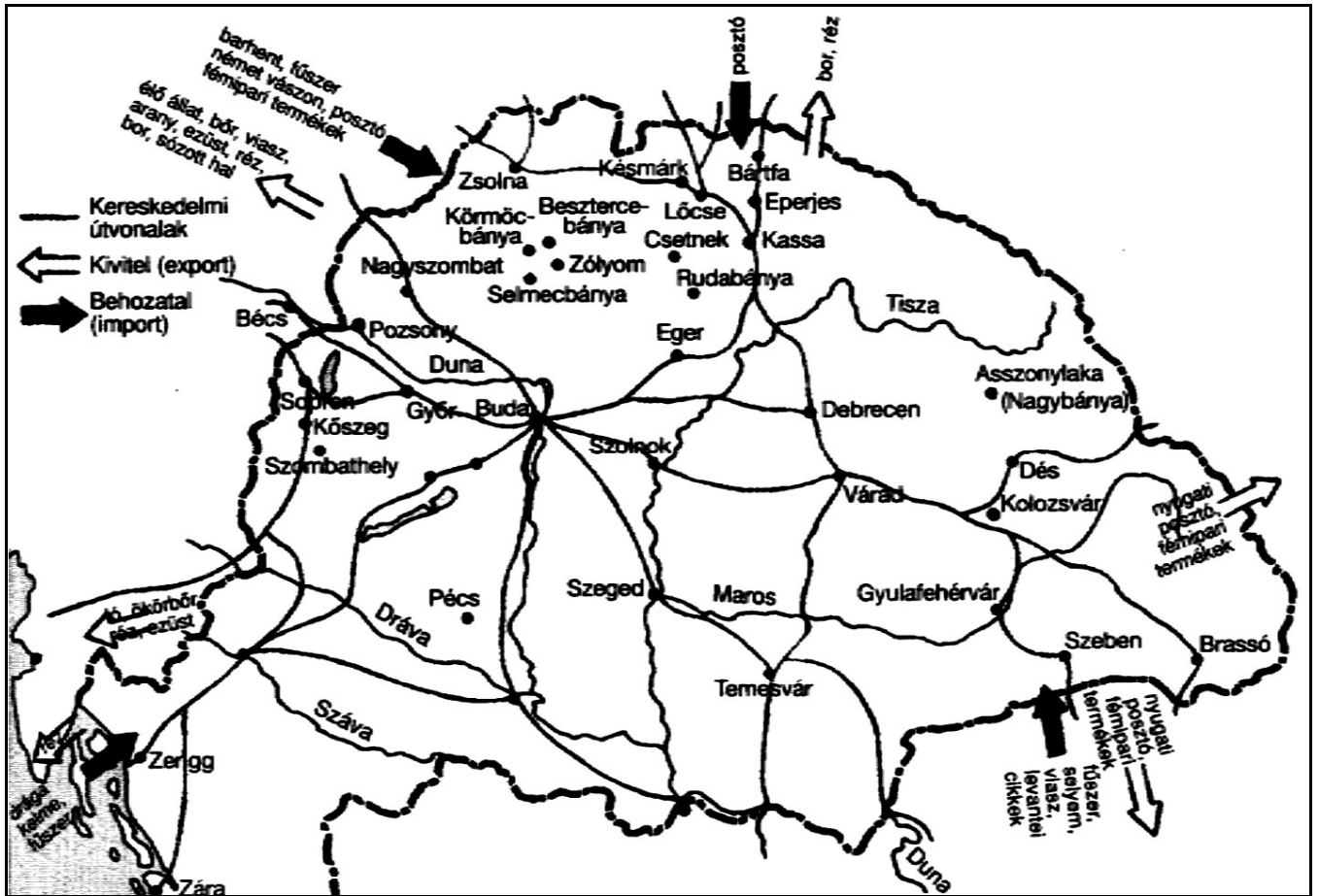
**d) Válaszoljon az alábbi forrásrészlet segítségével! Hogyan viszonyult az egyház az eretnekekkel szemben?**

„2. §. Azokat pedig, akiket az eretnekségnek csak gyanújával is meg lehet bélyegezni, abban az esetben, ha a gyanú jellege és személyük minősége szerint saját ártatlanságukat kellő tisztázással be nem tudnák bizonyítani, az egyházi átok kardjával kell sújtani, s mindaddig, míg kellő elégtételt nem szolgáltatnak, kerülje el mindenki; és ha egy éven át megmaradnak kiközösített állapotukban, akkor eretnekeként kell ítélni felettük.” (A IV. lateráni zsinat határozatából; XIII. sz.)

.....

4 pont	
--------	--

**3. A feladat Károly Róbert gazdaságpolitikájára vonatkozik.  
A források és ismeretei alapján válaszoljon az alábbi kérdésekre!**



a) Sorolja fel, milyen termékeket exportál hazánk Lengyelország irányába! (Elemenként 0,5 pont.)

.....

b) Soroljon fel két terméket, melyet hazánk nyugati irányából importál! (Elemenként 0,5 pont.)

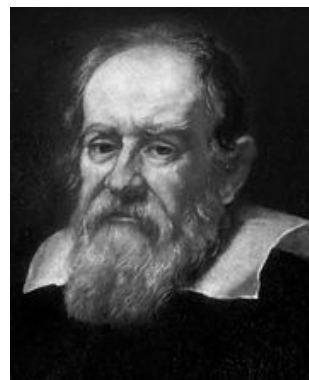
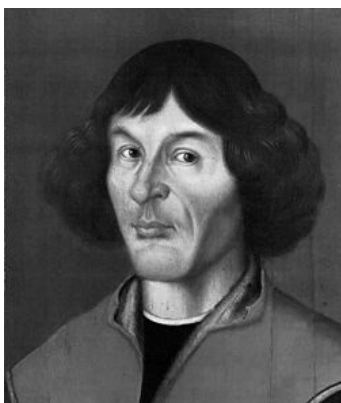
.....

**c) Írja a forrásrészletek mellé a megfelelő fogalmat!** (Elemenként 1 pont.)

1. „Ha elődeink által jóváhagyott régi szokás szerint a köteles vámot megfizetitek, s a szávai rév mellett épített várunk alatt a harmincadot megadjátok, egész országunkban szabadon és biztonságban jöhettek-mehettek embereitekkel királyi hitünkre.”	
2. „Tudjátok meg, hogy országunk főpapjai, bárói és nemesei egymás közt beható és egyértelmű megbeszélést folytatván, elénk járulva alázatosan azt kérték tőlünk, hogy mivel kamaránk silány pénze országunk lakosságát igen sújtja, országunk egykori jólétének helyreállítására s a közérdek javára, maradandó értékű és egész országunkban mindenütt forgó új, jó pénzt veressünk.”	
3. „Elrendeltük és parancsoljuk, hogy minden megyében, minden egyes kapu után, amelyen szénával vagy gabonával megrakott szekér képes befordulni vagy azon át kijönni [...] a kirovás megtörténte után 15 napon belül, a kamara haszna címén, az előbb említett kamaráknak 18 dénárt a kamarák ispánjának kezéhez kell szolgáltatni és fizetni.”	

5 pont

**4. A feladat a XVI-XVII. századi természettudományhoz és művészetéhez kapcsolódik.**  
**Írja a képek mellé a hozzájuk tartozó fogalmak betűjelét!** (Használja a középiskolai történelmi atlaszt!) (Elemenként 0,5 pont.)



Nikolausz Kopernikusz

Galileo Galilei



Rembrandt

Roger Bacon

- A. filozófia
- B. fizika
- C. festészet
- D. csillagászat

2 pont

**5. A feladat a XVIII. századi Magyarország történelméhez kapcsolódik.  
A források és ismeretei segítségével válaszoljon az alábbi kérdésekre!**

„1. § Minden egész helyes jobbágy köteles lészen maga földes urának minden hétben egy napot nap-kelettül nap-nyugodtik [...].

Marhás munka helyet pediglen minden hétben azon egész helyes jobbágy földes urának két nap kézi munkával dolgozni tartozik.” (*Jobbágyrendelet; 1767*)

**a) Fogalmazza meg, melyik jobbágyi szolgáltatásról szól az idézet! (1 pont)**

.....

**b) Hogyan szabályozta a rendelet a szolgáltatást? (1 pont)**

.....

**c) Nevezze meg, hogy melyik uralkodó adta ki a rendeletet! (0,5 pont)**

Uralkodó:.....

**d) Mikor uralkodott a rendeletet kiadó személy? (1 pont)**

Évszám:.....

„Először: A' jobbágyság állapotját, annyiban a' mennyiben a' parasztok [...] örökös kötelesség alá vettette és a' földhöz köttetve voltak, jövőre tellyességgel eltöröllyük [...] következendöképpen minden parasztokat, akár mely nevezet és vallásbéliek légyenek, jövőre magok személyekre nézve lakásokat szabadosan változtathato emberekké tészük, [...] .” (*Jobbágyrendelet; 1785*)

e) Fogalmazza meg, hogyan szabályozza a jobbágykérdést a rendelet! (1 pont)

.....

f) Melyik uralkodó adta ki a rendeletet? (0,5 pont)

Uralkodó:.....

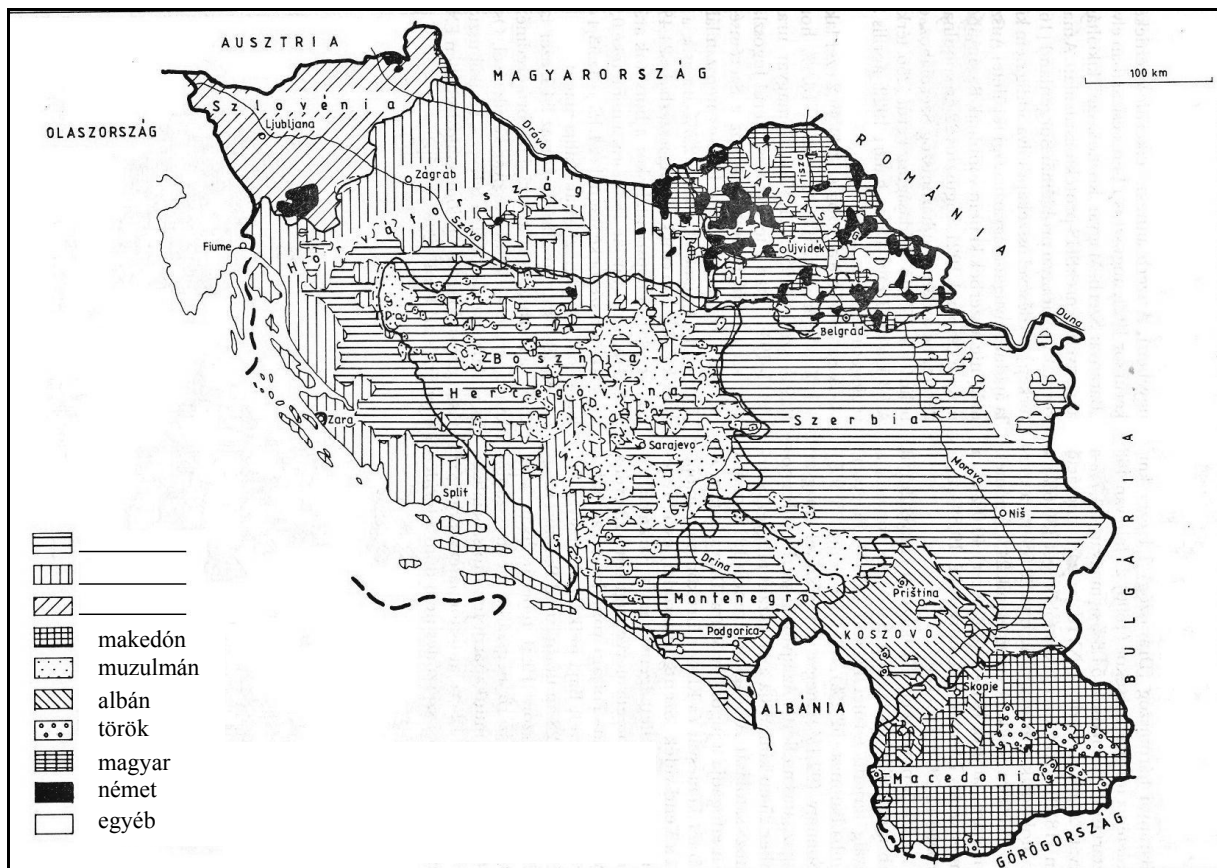
5 pont	
--------	--

6. A feladat a XIX. század második felének balkáni viszonyaira vonatkozik.

A térkép és ismeretei segítségével válaszoljon a kérdésekre!

a) Készítsen jelmagyarázatot az alábbi térképhez! Írja a népcsoport számát a térkép jelmagyarázatába! (Elemenként 0,5 pont.)

1. szlovén
2. szerb
3. horvát



„1. Bulgária autonóm és adózó fejedelemséggé alakíttatik ő császári felsége, a szultán hűbérurasága alatt, lesz keresztény kormánya és belföldi néphada.

3. A bolgár fejedelem szabadon fog választatni a nép által, és a Fényes Porta által megerősíttetni, a hatalmak beleegyezése mellett. [ ... ]

13. A Balkán-hegységtől délre alakíttatik egy tartomány, amely a Kelet-Rumélia nevet veszi föl, s amely ő császári felségének, a szultánnak közvetlen politikai és katonai fennhatósága alatt állva, közigazgatási autonómiát élvez. [ ... ]



25. Bosznia és Hercegovina tartományokat Ausztria-Magyarország fogja megszállni és kormányozni. [ ... ]" (A berlini kongresszus jegyzőkönyvéből; 1878)

b) Írja le, melyik országra vonatkozik a „Fényes Porta” elnevezés! (0,5 pont)

.....

c) Melyik ország területéhez tartozott Kelet-Rumélia 1878 előtt? (1 pont)

.....

3 pont	
--------	--

7. A feladat a reformkori Magyarország történelméhez kapcsolódik.

Nevezze meg a reformkor két legjelentősebb politikusát! A felsorolt információkról döntse el, hogy melyik személyiséggel hozhatók kapcsolatba! Ennek alapján a nevek alatt tüntesse fel a megfelelő betűjeleket! (Elemenként 0,5 pont.)



vezeték- és keresztnév

--



vezeték- és keresztnév

--

A. Hitel	B. Pesti Hírlap	C. Védegylet	D. Lánchíd
E. érdekegyesítés	F. Magyar Tudományos Akadémia	G. lóversenyek	H. Országgyűlési Tudósítások

5 pont	
--------	--

**8. A feladat a nagy gazdasági világválsághoz kapcsolódik.**

Az adatsorok segítségével döntse el, hogy az állítások igazak vagy hamisak! (Elemenként 1 pont.)

<b>Munkanélküliség (millió fő)</b>		
	<b>USA</b>	<b>Németország</b>
<b>1929</b>	1,5	1,4
<b>1930</b>	5	3
<b>1931</b>	9	4,5
<b>1932</b>	13	6,1
<b>1933</b>	13	7-8

<b>Néhány ország ipari termelésének mutatója 1929-1938 (1913 = 100%)</b>			
	<b>1929</b>	<b>1932</b>	<b>1938</b>
USA	180,8	93,7	143
Németország	117,3	70,1	149,3
Nagy- Britannia	100,3	82,5	117,6
Franciaország	142,7	105,4	114,6
Olaszország	181	123,3	195,2
<b>Világ</b>	<b>153,3</b>	<b>108,4</b>	<b>181,7</b>

		<b>igaz</b>	<b>hamis</b>
<b>a)</b>	Az USA-ban kisebb mértékben növekedett a munkanélküliség, mint Németországban.		
<b>b)</b>	Az ipari termelés tekintetében az Amerikai Egyesült Államokban volt a legmélyebb a válság.		
<b>c)</b>	Európában a húszas évek végére Olaszországban volt a legmagasabb az ipari termelés mutatójának változása.		
<b>d)</b>	Franciaország ipari termelése nem haladta meg 1938-ra a válság előtti mértéket.		

4 pont

**9. A feladat a Horthy-korszak időszakára vonatkozik.**

A táblázat segítségével válaszoljon az alábbi kérdésekre! (Elemenként 1 pont.)

Társadalmi réteg	Létszám (ezer fő)	Arány (%)	Egy főre jutó jövedelem (pengő)	Jövedelem az átlaghoz viszonyítva (%) (534 pengő = 100%)
Nagybirtokosok és nagypolgárok	52	0,6	17800	3335
Középosztály	1582	18,2	1050	197
Parasztok (10-100 kat. holdasok)	748	8,6	432	81
Bányászok és kohászok	112	1,3	427	80
Városi (ipari, közlekedési) munkások	1903	21,9	376	71
Önálló kisiparosok	468	5,4	320	60
Ipari napszámosok	224	2,6	250	47
Parasztok (1-10 kat. holdasok)	1750	20,1	227	43
Mezőgazdasági cselédek	560	6,9	205	38
Mezőgazdasági napszámosok	1250	14,4	183	34
<i>Összesen</i>	8688	<i>100,0</i>	534	<i>100</i>

a) Írja le, hogy a magyar lakosság hány százaléka rendelkezik az átlagos értéknél magasabb jövedelemmel!

.....

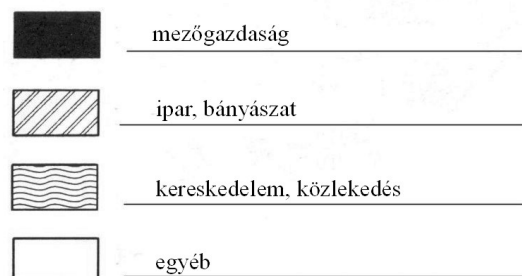
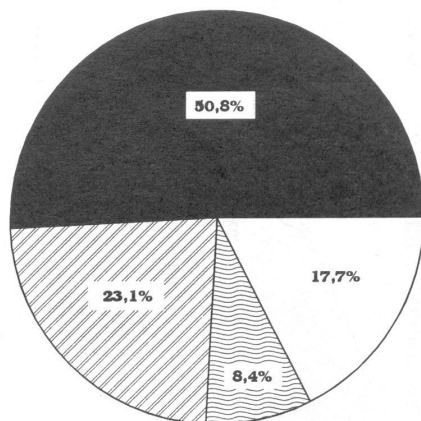
b) Melyik gazdasági ágazatban a legkevesebb az egy főre jutó jövedelem?

.....

c) Mekkora volt a különbség a mezőgazdaságból élő legnagyobb és legkisebb jövedelmű réteg között?

.....

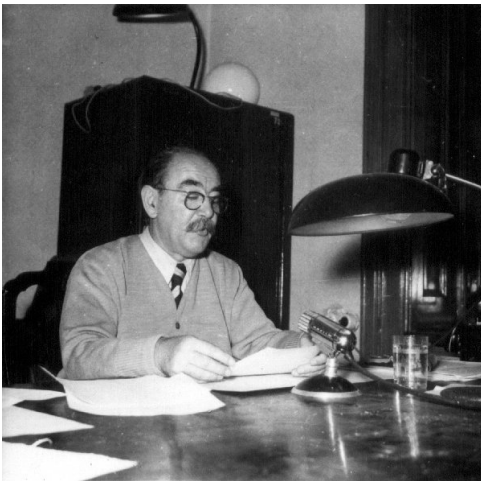
d) Nevezze meg, melyik gazdasági ágazat aránya volt a legmagasabb a Horthy-korszakban!



ágazat: .....

4 pont	
--------	--

**10. A feladat az 1956-os forradalom és szabadságharc történetére vonatkozik. Írja a képek alá a megfelelő forrásrészlet betűjelét! (Elemenként 1 pont.)**



A) „A troli végállomásához két páncélauszárva érkezett és lőttek belőle megállás nélkül. Mire az árkádok alá jutottam, 3-4 épület tetejéről és a Parlament előtt is lőttek. Iszonyatos mézárás volt. Az oszlopsor szélét lekaszálták. Sokan a metró liftaknájában kerestek menedéket. Akik kívül maradtak a lejtős gyep mögött hasalva, mind elpusztultak. A Földművelésügyi Minisztérium vezetői utasítást adtak a nagykapu bezárására, elzárva az utat a menekülő ezrek előtt.”

B) „Itt Nagy Imre beszél, a Magyar Népköztársaság minisztertanácsának elnöke. Ma hajnalban a szovjet csapatok támadást indítottak fővárosunk ellen a nyilvánvaló szándékkal, hogy megdöntsék a törvényes magyar kormányt. Csapataink harcban állnak! – A kormány a helyén van! – Ezt közlöm az ország népével és a világ közvéleményével!”

C) „Visszamentünk a Rádióhoz, akkor már ott dült a harc. Valaki azt mondta, hogy nem elég a fegyver, menjünk a Lámpagyárhoz. Ez akkor így ment: valaki mindig időben mondott valamit. Nincs a világon olyan tábornok, aki ezt így le tudta volna vezényelni. Megyünk a Lámpagyárba teherautón, és a sárhányón. Akkor tudtam meg, hogy az egy fegyvergyár. [...] Ott elég sok fegyvert szereztünk, és mentünk át a Rádióhoz harcolni.”

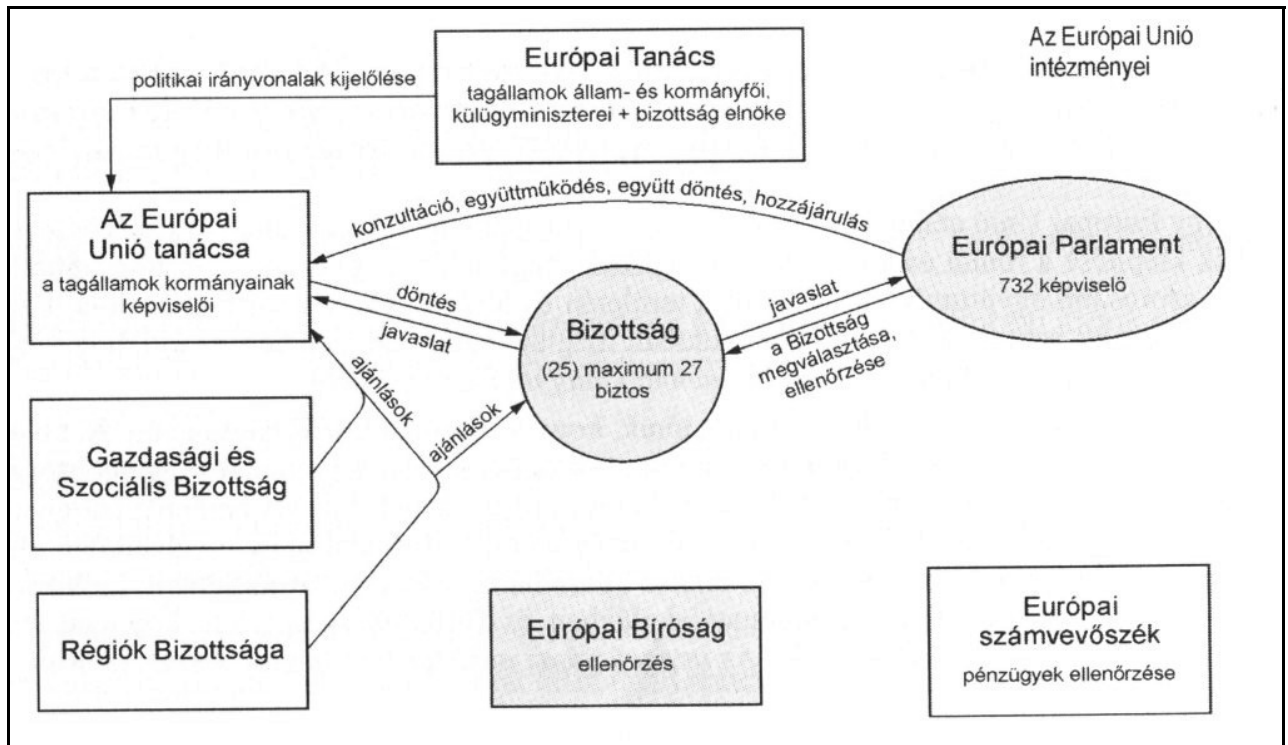
D) „A MEFESZ építőipari műszaki egyetemi diáknagygyűlés határozatának főbb politikai, gazdasági és eszmei pontjai:

1. Az összes szovjet csapatoknak azonnali kivonását követeljük Magyarországról a békeszerződés határozatai alapján.
3. A kormány alakuljon át Nagy Imre elvtárs vezetésével, a sztálinista Rákosi-korszak minden bűnös vezetőjét azonnal váltsák le.
5. Általános, egyenlő és titkos választásokat követelünk az országban több párt részvételével, új nemzetgyűlés megválasztása céljából. Követeljük a munkásság sztrájkjogának biztosítását.”

4 pont	
--------	--

### 11. A feladat az Európai Unió intézményrendszerére vonatkozik.

A forrás segítségével töltsé ki az alábbi táblázatot! (Elemenként 0,5 pont.)



		Európai Tanács	Bizottság vagy Európai Bizottság	Mindkettő	Egyik sem
1.	Tagjai közé tartoznak a tagállamok állam- és kormányfői.				
2.	732 képviselő alkotja.				
3.	Javaslatot tehet az Európai Parlamentnek és az Európai Unió tanácsának.				
4.	Legfontosabb feladatai közé tartozik a pénzügyek ellenőrzése.				
5.	Tagjait az Európai Parlament választja.				
6.	Ajánlásokat fogalmaz meg az Európai Unió tanácsának és a Bizottságnak.				

3 pont

## 12. A feladat a magyarországi nemzeti és etnikai kisebbségekre vonatkozó törvénnyel kapcsolatos.

A forrás segítségével válaszoljon a kérdésekre! (Elemenként 0,5 pont.)

„1. § (1) E törvény hatálya kiterjed mindazon, a Magyar Köztársaság területén lakóhellyel rendelkező magyar állampolgárokra, akik magukat valamely nemzeti vagy etnikai kisebbséghez tartozónak tekintik, valamint e személyek közösségeire.

(2) E törvény értelmében nemzeti és etnikai kisebbség (a továbbiakban: kisebbség) minden olyan, a Magyar Köztársaság területén legalább egy évszázada honos népcsoport, amely az állam lakossága körében számszerű kisebbségben van, tagjai magyar állampolgárok és a lakosság többi részétől saját nyelve és kultúrája, hagyományai különböztetik meg, egyben olyan összetartozás-tudatról tesz bizonyosságot, amely mindezek megőrzésére, történelmileg kialakult közösségeik érdekeinek kifejezésére és védelmére irányul.

5. § (1) A Magyar Köztársaságban a kisebbségek joga települési, területi és országos kisebbségi önkormányzat (a továbbiakban együtt: kisebbségi önkormányzat) létesítése.

(2) A kisebbségi önkormányzat létesítésének kezdeményezésében és választásában az a választópolgár vehet részt, aki szerepel a kisebbségi választási nyilvántartásban (a továbbiakban: kisebbségi választói jegyzék). A választópolgár csak egy kisebbségi választói jegyzékben szerepelhet. A kisebbségi választói jegyzékre vonatkozó részletes szabályokat külön törvény tartalmazza.

(3) Valamely kisebbség képviselőjét az a jelölt vállalhatja, aki szerepel a kisebbségi választói jegyzékben. A képviselői jog csak egy kisebbség esetében gyakorolható.

**5/A. § (1)** A kisebbségi önkormányzatok alapvető feladata a kisebbségek érdekeinek védelme és képviselete az ezen önkormányzatok részére törvényben megállapított feladat- és hatáskörök gyakorlásával.

**22. §** A kisebbségi önkormányzatot a választópolgárok a külön törvényben foglaltaknak megfelelően közvetlen választás útján hozhatják létre.

**27. § (1)** A helyi önkormányzat a települési kisebbségi önkormányzat részére biztosítja - a helyi önkormányzat szervezeti és működési szabályzatában rögzített módon - a települési kisebbségi önkormányzat testületi működésének feltételeit. A végrehajtásról a polgármesteri hivatal gondoskodik.

**61. § (1)** E törvény értelmében Magyarországon honos népcsoportnak minősülnek: a bolgár, a cigány, a görög, a horvát, a lengyel, a német, az örmény, a román, a ruszin, a szerb, a szlovák, a szlovén és az ukrán." (1993. évi LXXVII. törvény a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól)

**a) Soroljon fel két olyan tényezőt, mely egy kisebbség jellemzője kell, hogy legyen a törvény szerint!**

.....  
 .....

**b) Fogalmazza meg, alakítható-e bármelyik települési önkormányzattal párhuzamosan kisebbségi önkormányzat! Válaszát indokolja!**

válasz:.....

indoklás:.....

.....

**c) Fogalmazza meg, szavazhat-e egy szerb állampolgárságú személy a szerb kisebbségi önkormányzat képviselőire? Válaszát indokolja!**

válasz:.....

indoklás:.....

.....

**d) Alakíthatnak-e kisebbségi önkormányzatot a hazánkban megtelepedett és állampolgárságot nyert kínaiak? Válaszát indokolja!**

válasz:.....

indoklás:.....

.....

4 pont	
--------	--

## II. SZÖVEGES, KIFEJTENDŐ FELADATOK

**Olvassa el figyelmesen!**

A következő feladatok közül összesen **hármat** kell kidolgoznia.  
Az alábbi szabályok alapján kell választania:

Kidolgozandó:

*egy*, az **egyetemes** történelemre vonatkozó feladat,  
*kettő*, a **magyar történelemre** vonatkozó, egy **rövid** és egy **hosszú**,  
**különböző korszakokra** vonatkozó feladat.

**Tanulmányozza figyelmesen a feladatokat!**

	Sorszám	Korszakok, témák	A feladat típusa
Egyetemes történelem	13.	A kereszténység főbb tanításai	rövid
	14.	Az USA és a rabszolgakérdés	rövid
Magyar történelem	15.	Művészeti emlékek Mohács előtt	rövid
	16.	A végvárrendszer alakulása 1568-ig	hosszú
	17.	Arisztokrácia a dualista Magyarországon	rövid
	18.	A második ipari forradalom Magyarországon	hosszú
	19.	Életmód a Horthy-korszakban	rövid
	20.	Magyarország a II. világháborúban	hosszú

**Segítségül megadjuk a helyesen kiválasztott feladatok sorszámainak lehetséges kombinációit.**

**Jelöljön meg egy oszlopot az alábbi táblázatból!**

**Karikázza be a választott oszlop betűjelét!**

Feladattípus	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
rövid	13.	13.	13.	13.	13.	13.	14.	14.	14.	14.	14.	14.
rövid	15.	15.	17.	17.	19.	19.	15.	15.	17.	17.	19.	19.
hosszú	18.	20.	16.	20.	16.	18.	18.	20.	16.	20.	16.	18.

**Csak a szabályok szerint kiválasztott feladatok értékelhetők! A feladatok után az értékelési szempontok szerepelnek, az elért pontszámokat a javító tanár állapítja meg.**

A feladatok közül **csak a választott hármat dolgozza ki**, a többit hagyja üresen!

A feladatok kidolgozása előtt tanulmányozza a 2. oldalon található útmutatót!

**A válaszok elkészítése során fogalmazvány (piszkozat) készíthető!**



---

**13. A feladat a kereszténységre vonatkozik.** (rövid)  
**Ismertesse a források és ismeretei alapján a kereszténység főbb tanításait!**

„5,38. Hallottátok, hogy megmondatott: Szemet szemért és fogat fogért.

5,39. Én pedig azt mondom néktek: Ne álljatok ellene a gonosznak, hanem a ki arcul üt téged jobb felől, fordítsd felé a másik orcádat is.

5,43. Hallottátok, hogy megmondatott: Szeresd felebarátodat és gyűlöld ellenségedet.

5,44. Én pedig azt mondom néktek: Szeressétek ellenségeiteket, áldjátok azokat, a kik titeket átkoznak, jót tegyetek azokkal a kik titeket gyűlölnék, és imádkozzatok azokért, a kik háborgatnak és kergetnek titeket;

5,45. Hogy legyetek a ti mennyei Atyátoknak fiai, a ki felhossa az ő napját mind a gonoszokra, mind a jókra, és esőt ad mind az igazaknak, mind a hamisaknak.

6,2. Azért mikor alamizsnát osztogatsz, ne kürtöltess magad előtt, a hogy a képmutatók tesznek a zsinagógákban és az utcákon [...].” (*Máté evangéliuma*)

„13,13. Most azért megmarad a hit, remény, szeretet, e három; ezek között pedig legnagyobb a szeretet.” (*Pál apostol első levele a korinthusiakhoz*)

„3,29. Avagy Isten csak a zsidóké-e? Avagy nem a pogányoké is? Bizony a pogányoké is.

13,7. Adjátok meg azért mindenkinek, a mivel tartoztok: a kinek az adóval, az adót; a kinek a vámmal, a vámot; a kinek a félelemmel, a félelmet; a kinek a tisztességgel, a tisztességet.” (*Pál apostol levele a rómaiakhoz*)

„6,1. A kik iga alatt vannak mint szolgák, az ő uraikat minden tisztességre méltóknak tekintsék, hogy Isten neve és a tudomány ne káromoltassék.

6,2. A kiknek pedig hívő uraik vannak, azokat meg ne vessék [ti. azért, mert gazdagok], mivelhogy atyafiai; hanem annál inkább szolgáljanak, mivelhogy hívők és szeretettek, kik a jötevében buzgólkodnak. [ ... ]

6,18. Hogy jót tegyenek, legyenek gazdagok a jó cselekedetekben, legyenek szíves adakozók...” (*Pál apostol első levele Timótheushoz*)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

---



---



---

Szempontok	Elérhető	Elért
	pont	
Feladatmegértés	4	
Tájékozódás térben és időben	4	
Szaknyelv alkalmazása	4	
Források használata	4	
Eseményeket alakító tényezők feltárása	6	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	2	
Összpontszám	24	
	Osztószám 2	
<b>Vizsgapont</b>	<b>12</b>	

**14. A feladat az USA XIX. századi történelmére vonatkozik.** (rövid)

**Mutassa be a rabszolgakérdés alakulását az Amerikai Egyesült Államokban a XIX. században! Válaszához használja a középiskolai történelmi atlaszt!**

„Az új kormánynak alapköve az a meggyőződés, hogy a néger nem lehet egyenlő a fehér emberrel, hogy a rabszolgaság, a felsőbbrendű fajnak való alárendeltség a négernek természetes állapotának felel meg” (Egy déli politikus nyilatkozata)

„4. Elhatározott, Hogy a déli államokon belüli rabszolgatartást kizárólagosan a mondott államok ellenőrzése alá tartozónak tekintvén a központi kormányzat bármely más államának minden beavatkozását szándékos és törvénytelen beavatkozásnak tartjuk, melynek azonnal és minden lehetséges körülmény között ellenállunk.” (Dél- Karolina határozata; 1835)

„[...] én, Abraham Lincoln, az Egyesült Államok elnöke, ezennel elrendelem és kinyilvánítom, hogy a [...] rabszolgaként tartott személyek valamennyien szabadok [...] az Egyesült Államok végrehajtó hatalma, katonai és tengerészeti hatóságait is beleértve, elismeri és megvédelmezi a szóban forgó személyek szabadságát.” (Határozat a rabszolga-felszabadításról; 1863. január 1.)

„1. § Az Egyesült Államokban vagy annak fennhatósága alá eső területen sem rabszolgaság, sem kényszerű szolgaság nem fordulhat elő, kivéve bűncselekmény elkövetéséért kiszabott büntetés esetét, amikor az elkövetőt törvényes eljárással kell elítélni.” (Alkotmánymódosítás XIII. cikkely 1865.)

„1. § Az Egyesült Államok polgárainak szavazati jogát sem az Egyesült Államok, sem annak egyik állama nem vonhatja meg vagy korlátozhatja fajra, színre vagy korábbi szolgaságra való hivatkozással.” (Alkotmánymódosítás XV. cikkely 1870.)

*Rabszolgavásárt hirdető plakát; 1842*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

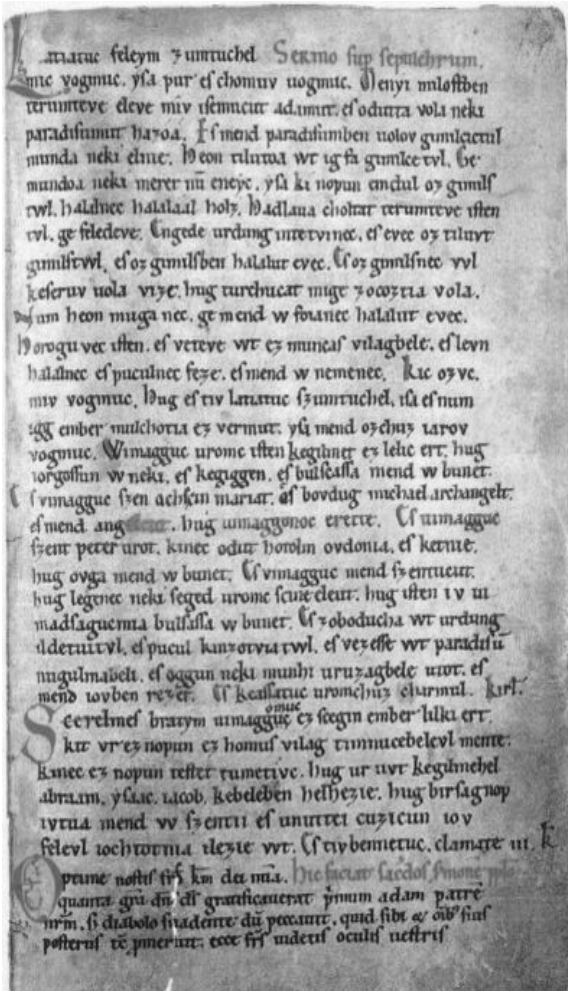
.....

.....

Szempontok	Elérhető	Elért
	pont	
Feladatmegértés	4	
Tájékozódás térben és időben	4	
Szaknyelv alkalmazása	4	
Források használata	4	
Eseményeket alakító tényezők feltárása	6	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	2	
Összpontszám	24	
	Osztószám 2	
<b>Vizsgapont</b>	<b>12</b>	

**15. A feladat a Mohács előtti Magyarország időszakára vonatkozik. (rövid)**

Mutassa be a források és ismeretei segítségével a Mohács előtti magyar művészet, építészet, irodalom jellegzetességeit! Válaszához használja a középiskolai történelmi atlaszt!



*Halotti beszéd és könyörgés*



*Diósgyőri vár*



*Szent László hermája*

„Volék sirolm tudotlon.  
Sirolmol sepedik,  
Búol oszuk, epedek.  
Választ világumtuul --  
Zsidou, fiodumtuul,  
Ézes ürümemtüül.  
Ó én ézes urodum,  
Eggyen igy fiodum!  
Sirou anyát teküncsed,  
Búabeleül kinyuhhad!  
Szemem künyüel árad,  
Én junhum buol fárad.  
Te vérüd hullottya  
Én junhum olélottya.”  
(Az Ómagyar Mária- siralom  
eredeti olvasás szerint)



*Jáki templom*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

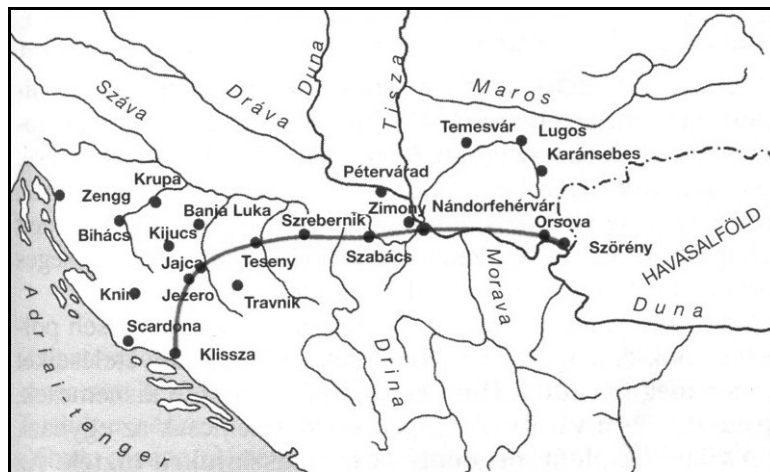
.....

.....

.....

Szempontok	Elérhető	Elért
	pont	
Feladatmegértés	4	
Tájékozódás térben és időben	4	
Szaknyelv alkalmazása	4	
Források használata	4	
Eseményeket alakító tényezők feltárása	6	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	2	
Összpontszám	24	
	Osztószám 2	
<b>Vizsgapont</b>	<b>12</b>	

**16. A feladat Magyarország XVI. századi történelmére vonatkozik.** (hosszú)  
**Mutassa be a források és ismeretei alapján a magyar végvárrendszer változását 1521 és 1568 között! Válaszához használja a középiskolai történelmi atlaszt!**



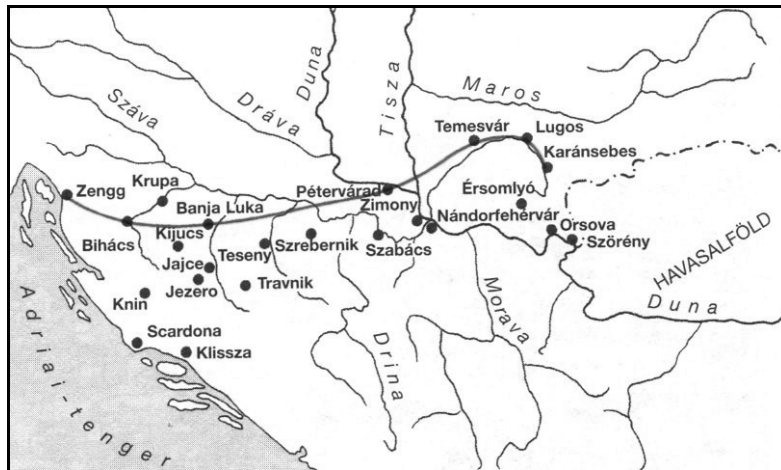
*Az első végvárvonal*

„Vót ilyen fő vég háznak veszedelme, ki nemcsak Magyarországnak, de mind az egész körösztységnek kapujának mondattatott vóna bizonyába, amint azután való idő es naponként megmutatta vót. Kiből azután a császár [a szultán] nemcsak Magyarországba tött dülást és rabolást, vérontást.” (Zay Ferenc Nándorfehérvár elvesztéséről; 1521)

„A csata körülbelül másfél óráig tartott. Sokakat az említett feneketlen mocsár temetett magába. A király testét, akiről pedig némelyek azt állítják, hogy szintén itt pusztult el, Mohács fölött, fél mérföldnyire a Csele nevű falutól egy mély földszakadékban találták meg utóbb, ebben a szakadékban a Duna kiáradása következtében akkor a rendesnél nagyobb víz volt, ebbe fúlt bele lovastul együtt, úgy amint volt, teljes fegyverzetben...” (Brodarics István a mohácsi csatáról)

„Midőn így valamennyi kaput, utcát és keresztutat gyorsan, csellel elfoglaltak, a janicsárok parancsnoka is Budára odalovagolt, s a piactéren és nagyobb helyeken hírnökök által kihirdette, hogy a hatalmas Szolimán szultánnak az a parancsa, hogy a városban mindenki nyomban tegye le, és adja át fegyverét, s ki-ki békésen és

nyugodtan maradjon odahaza. Aki nem engedelmeskedik, azt kivégzik. A polgárok ettől a nagy és nem várt bajtól megrémülve átadták fegyverüket. A janicsárok és a többi török - lehetnek vagy tízezren - a házakat szállásukként elfoglalták. Mikor Szolimán megtudta, hogy a nép csendben, és a város a kezén van, a gyermeket arra a kocsira tette, amelyen a táborba hozták, s visszaküldte a városba anyjához.” (Buda eleste)



*A második végvárvonal*

„Az ellenség most, mintha béke se lenne, éget, pusztít, a szegény népet mindenféle sanyargatásokkal behódolásra kényszeríti, a végvárat cselrel vagy erőszakkal elfoglalja, s uralmát tilos és nem tilos módon terjeszti. Ellenben, ha a mieink magukat jogosan megvédelmezik, tüstént azt állítja, hogy az a szerződés ellen történt, s minket vádol a béke megszegésével [...]”

Nem vonhatom kétségbe, hogy a töröknek nagy a hatalma, gyakorlott katonái és roppant serege van, de magam úgy tapasztalom, hogy az mégis kisebb mint hiszik [...]. Hidd el [uram, királyom] hogy tőled a kereszténység nem meggondolatlan vakmerőséget kér, hanem azt, hogy mindenekelőtt az eltiport Magyarország jólétét és szabadságát állítsd helyre [...] minél egy magasztos lelkű fejedelem nagyobb dicsőséget nem kívánhat.” (Zrínyi Miklós a törökkel kötött békéről)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....





---

**17. A feladat a dualizmus kori Magyarország társadalmára vonatkozik. (rövid)**  
**Mutassa be a források és ismeretei alapján a magyar arisztokráciát!**

„Még az első világháború előtt is az volt a magyar mágnás, dzsenti és köznemes földbirtokos életideálja, hogy minél jobban és minél többet termeljen, de gabonája és állatai eladásával már ne maga foglalkozzék személyesen. [...] Előkelő dolog volt szép tenyészállatokat nevelni, gyönyörű bikákat és lovakat hajtani a kiállításra, de saját lovainkat és marháinkat eladni már nem szerettük, s ezt a foglalkozást átengedtük a zsidóknak és a cigányoknak. Az állatkereskedő megvetett, lenézett személlyé lett. „Kupecnek” hívták. Számtalan anekdotát találtak ki róla, és jellemébe belemagyarázták mindazokat a sajátságokat, amelyeket a magyar úr nem szeretett volna magáénak mondani.” (Makkai János társadalomkutató; 1942)

„Életünk szabályos rendben folydogált az évszakoknak megfelelően. A telet és a tavaszt Budapesten töltöttük, a budai Duna-parton, a Margit rakparti Andrássypalotában. Június végén, a tavaszi idény befejeződése után Terebesre mentünk, Zemplén megyébe. A szeptember hónapot Dubrinban töltöttük, az erdélyi hegyekben, ezer méter magasan fekvő vadászházunkban.

Három nevelőnő volt tehát mellettünk, egy német, egy francia és egy angol- magyar egy sem. [...] Először angolul tanultam meg. Angol nevelőnőmet Miss Hillnek hívták. Magyarul nem tudtam; anyámat rokonaink szemrehányásokkal is illették ezért. Anyánkat egyébként ritkán láttuk, csak jó reggelt és jó éjszakát kívánhattunk neki. [...] Tiszadobon [egy másik Andrássy kastélyban] a közönséges hétköznapi ebéd kiadós előételrel kezdődött: sajtos soufflé [felfúj] vagy rákmajonéz, majd tiszai hal következett, pompás, friss, nyílt tűzön ropogósra sültt kecsge; utána jött a fő fogás, rendszerint marhasült, borjú vagy kacsa három-négy különböző körettel és főzelékkel; a negyedik fogás külön zöldség volt, esetleg spárga; utána torta és fagylalt következett. Utána lassan vége felé tartott az ebéd: már csak édes kukorica következett vajjal (igaz, hogy négy-öt cső kukoricát is meg tudunk enni fejenként), meg sajt és száraz aprósütemény. Befejezésül pedig görögdinnye, nagyszerű, zamatos, bő levű, jégbe hűtött dinnye, s persze minden más nyári gyümölcs, ami éppen érett. A remek magyar borokból mi, gyerekek nem kaptunk. [...] A hallban ittuk meg az ebéd utáni török kávét.

A dzsenti, kisnemesi körökkel nemigen érintkeztünk. Ezekben a körökben szabadabbak voltak a lányok. Az arisztokrata férfiak velük érintkezhetek, de mi általában nem érintkeztünk a dzsenti férfiakkal. Nagy ritkán rendeztek ugyan szélesebb körű ünnepségeket közösen, többnyire jótékony céllal, de még ilyen alkalmakkor is gondosan körülvelt bennünket a mi férfiaink kísérő testőrsége, nehogy valamelyik "kívülálló" fel merészeljen kérni egy táncra.” (Károlyi Mihályné Andrássy Katinka emlékirataiból)

.....

.....

.....

.....

.....

---

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

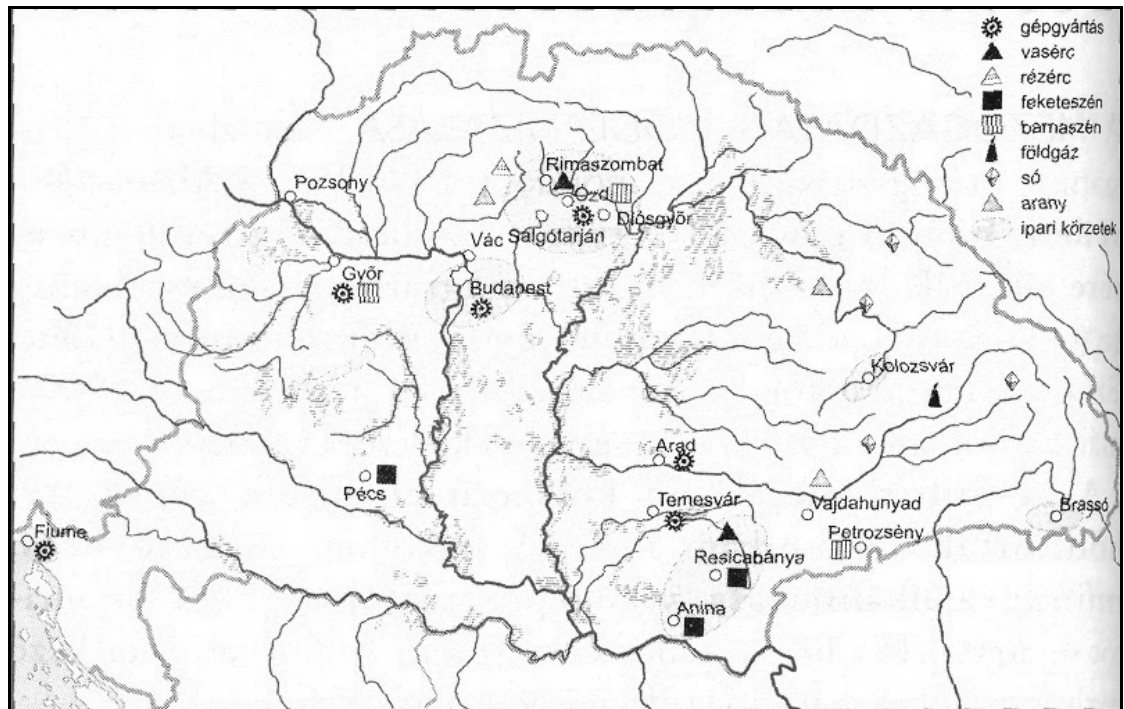
.....

.....

.....

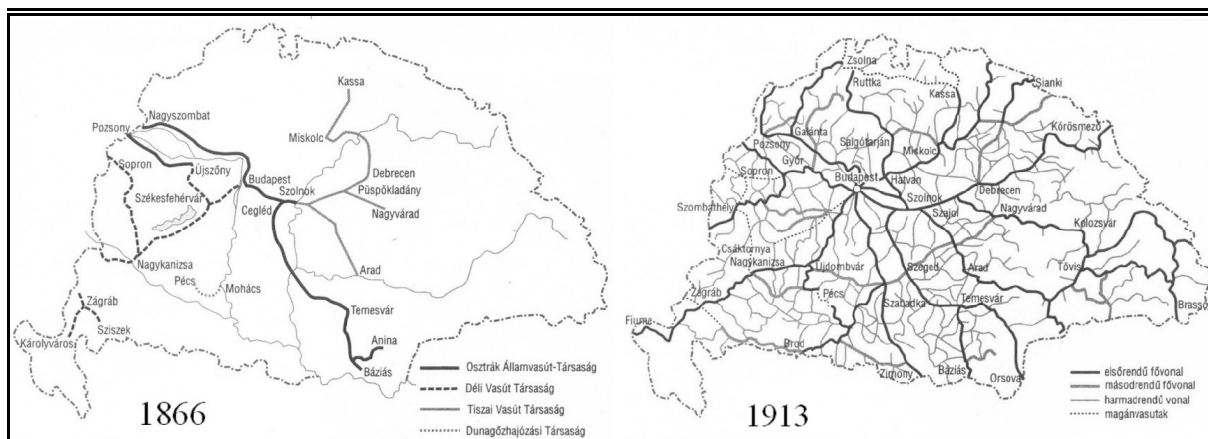
Szempontok	Elérhető	Elért
	pont	
Feladatmegértés	4	
Tájékozódás térben és időben	4	
Szaknyelv alkalmazása	4	
Források használata	4	
Eseményeket alakító tényezők feltárása	6	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	2	
Összpontszám	24	
	<b>Osztószám 2</b>	
<b>Vizsgapont</b>	<b>12</b>	

**18. A feladat a dualista Magyarország gazdasági fejlődésére vonatkozik. (hosszú)**  
**Mutassa be a források és ismeretei segítségével a magyarországi ipari forradalom kibontakozását és gazdaságra gyakorolt hatását! Válaszában térjen ki az egyes ágazatok elemzésére! Használja a középiskolai történelmi atlaszt!**



*Magyarország ipara a XIX. század végén*

<b>Termésátlagok alakulása Magyarországon és más európai országokban 1909–1913 (q/ha)</b>				
	<b>búza</b>	<b>kukorica</b>	<b>burgonya</b>	<b>cukorrépa</b>
<b>Dánia</b>	33,1	-	148,3	306,0
<b>Belgium</b>	25,3	-	186,4	274,9
<b>Németország</b>	24,1	-	151,7	299,7
<b>Nagy-Britannia</b>	21,2	-	156,4	-
<b>Ausztria</b>	13,7	15,0	83,4	204,7
<b>Magyarország</b>	<b>13,2</b>	<b>17,5</b>	<b>80,2</b>	<b>254,2</b>
<b>Franciaország</b>	13,1	12,1	87,1	239,1
<b>Lengyelország</b>	12,6	-	-	-
<b>Románia</b>	12,9	13,1	-	205,5
<b>Olaszország</b>	10,5	15,8	57,6	335,5
<b>Szerbia</b>	10,5	13,0	40,9	208,3
<b>Oroszország</b>	6,6	11,3	70,0	164,1
<b>Bulgária</b>	6,2	12,9	37,6	228,6



Vasúthálózat 1866-ban és 1913-ban



Kereskedelmi Bank



Aratógép reklám 1901-ből

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

---

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

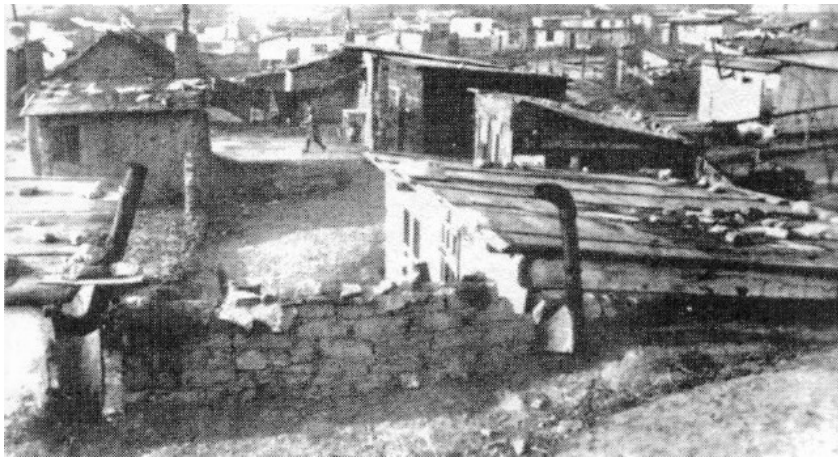
.....

Szempontok	Elérhető	Elért
	pont	
Feladatmegértés	8	
Tájékozódás térben és időben	4	
Szaknyelv alkalmazása	4	
Források használata	8	
Eseményeket alakító tényezők feltárása	10	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	8	
Összpontszám	42	
	Osztószám 2	
<b>Vizsgapont</b>	<b>21</b>	

**19. A feladat a Horthy-korszakhoz kapcsolódik.**

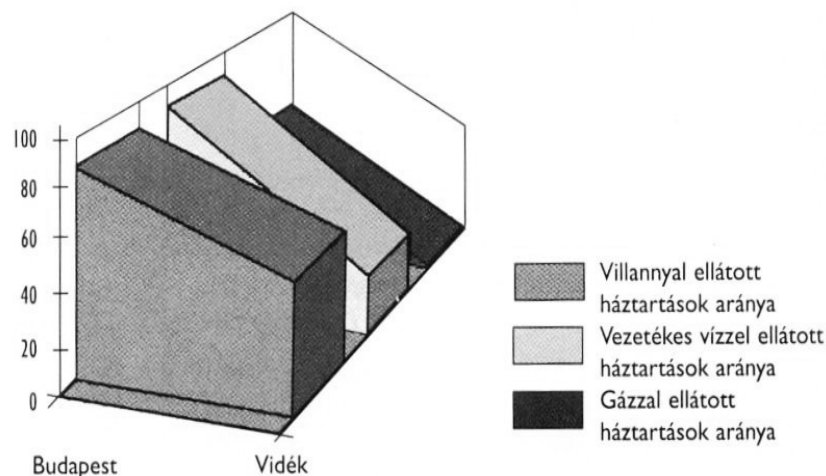
(rövid)

**Mutassa be a források és ismeretei alapján a főváros és a vidék közötti életmódbeli különbségeket!**



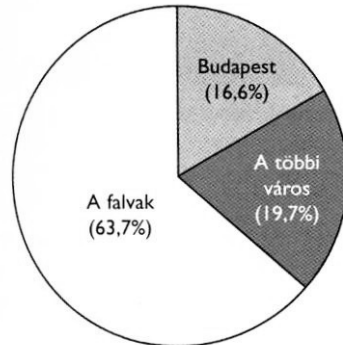
*Fővárosi nyomornegyed*

„Orosháza piaca vallomás: baromfihadseregek, tojáshegyek s a gabonás zsákok ezredei, a konyhakertészet remekei [...] csupa minőségi remeket találunk. Export-képes termelés folyik itten [...]. Egyik tanyán ezermestert találok. Negyven holdja van, de udvarán műhelyek és raktárak sorakoznak. A fészerben gépek s olyan kukoricavetőgépeket találok, mely csak néhány éve került forgalomba s a legtöbb nagybirtokon hiába keresném. [...] A tanya itten kultúrtanya. [...] Az öregek tanyáját még valami megható puritánság jellemzi. Hófehérre meszelik a falakat s feketére a gerendát. Bútoraik még a régi parasztbútorok. De a fiatalabbak tanyái a legjobb paraszti polgárosodást jelzik. Modern bútorok, rádió, könyvek, folyóiratok találhatóak szinte valamennyiben ...” (Féja Géza: *Viharsarok*, 1937)



„Ez a távlatból nézve megnyugtató külsejű település a legijesztőbb nyomort takarja [...] A gyermek rengeteg. A telepések fiatalok s alig láttam asszonyt, aki nem terhes. Ezekről is sorra kiderült, hogy szoptatnak. Két iskolaterem van, s a tanulók létszáma átlag 200. Az iskolásgyermekek 25%-a rühes, 30-35%-a tetves [...] Ágy legjobb esetben kettő akad egy lakásban, holott a családtagok átlagos száma 8-ra tehető. A gyermekek a földön hemperegnek. Egyetlen ruhájuk nappali ruha, éjjel takaró. A

ruha tisztántartásáról szó sem lehet. Az iskolába éhesen jönnek, szűk években a tanítás közben a figyelem erőttese következtében összerogynak. Télen a mosdatlanság és gondozatlanság folytán a bűz szinte elviselhetetlen.” (Féja Géza: *Viharsarok*; 1937)



*A népesség területi eloszlása  
1930*

„A ház lakói rendszerint rémülten tekintenek a belépőkre. Az egyik tömeglakásban, ahová bementünk, egy fiatal nő, aki pokrócba burkolózva feküdt az ágyneműtlen ágyon, felkiáltott: "Jaj Istenem!" Egy másik lakásban a családfő nyugtalanul fordul felénk: "Mi történik most velünk, kérem?" Az első pillanatban mindenütt a megaláztatásban élők, a kiszolgáltatottak és védtelenek pillantása fogadja az idegeneket. Ezek az emberek nem követnek el bűnöket, nincs különösebb takargatnivalójuk, és mégis félnek. Megszokták, hogy ha a "felsőbb osztályokhoz" tartozók felkeresik őket, abból többnyire nem származik semmi jó.” (Bálint György: *Visegrádi utca 20-24.*)

„A zárkózott városrész ellenkezve és bizalmatlanul ejtette csak le fátylait. A Krisztina tele volt nyugalmazott és aktív "méltóságokkal", s maga a városnegyed is olyan méltóságos volt, nem köszönt előre senkinek [...] Sehol sem találkoztam azelőtt ilyen rendíthetetlenül kiegyensúlyozott és fölényes tartású úriemberekkel, mint a budai sétányokon. Én is peckesebben kezdtem hát lépkedni, s megvártam, míg a szomszédos utcából a szenes előre köszön. A budai rezerváltság [tartózkodás] meghaladta az angolok tartózkodását is. Mintha mindenki egy kissé Szent István palástjával takarozna a háromszobás, jórészt "komfort"-nélküli budai bérlakásokban.” (Márai Sándor: *Egy polgár vallomásai*)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

---

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Szempontok	Elérhető	Elért
	pont	
Feladatmegértés	4	
Tájékozódás térben és időben	4	
Szaknyelv alkalmazása	4	
Források használata	4	
Eseményeket alakító tényezők feltárása	6	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	2	
Összpontszám	24	
	Osztószám 2	
<b>Vizsgapont</b>	<b>12</b>	

**20. A feladat a második világháború időszakára vonatkozik.** (hosszú)

**Elemesse a források és ismeretei alapján a magyar külpolitika lehetőségeit a második világháború kitörésétől a Szovjetunió elleni hadjárat megindulásáig!**

„A németekkel kell mennünk, mert másképp nem lehetséges, de csak egy bizonyos pontig. Ez a pont, ez a határvonal a háborúban való részvétel. Ezt semmi esetre sem fogjuk megtenni, mert idegen érdekekért nem fogunk vérezni hiába. De borzalmas nehéz, talán lehetetlen ellenállni. A revízió, s ezt csak neked mondom, a legnagyobb veszély, amely fenyeget, de ezzel nem tehetek semmit, mert belebukom. A közvéleményünk meg van örülve. Mindent vissza! Akárhogy, akárki által, bármely áron. [...] A revízióba bele fogunk pusztulni, ez fog minket a háborúba belesodorni. Visszakaptuk a Felvidéket, jó, vissza Ruzinkót [Kárpátalját] is, ezeket meg tudjuk még emészteni, átvenni, berendezni. Most Erdélyen a sor, rettegek, mi lesz akkor. Ha Erdély visszajő, ezzel örökre elköteleztük magunkat a németeknek, akik majd aztán követelik az árát. És ez az ár a velük együtt való háborúzás lesz, az ország maga lesz az ára a revízióknak.” (Teleki Pál, 1939 végén)

„A háború kérdése igen rövid idő alatt biztosan el fog dőlni. Ha pedig Németország a háborúra határozza el magát, egyfelől a német haderő eddigi átütő sikerei alapján, másfelől az orosz haderő értékének és ellenálló erejének ismeretében biztosan számíthatunk avval, hogy a német haderő rövid idő alatt ki fogja vívni a győzelmet éppúgy, mint eddig is tette. [...] Oroszországgal szemben éppoly gyors sikerekre számíthatunk, mint eddig. Ekkor pedig Magyarország részvétele is igen rövid ideig fog tartani, olyannyira, hogy néhány hét múlva a mozgósított magyar haderő fokozatos



leszerelésére számíthatunk úgy, hogy a bevonultatott tartalékosok a leszerelés után még az aratásra is hazatérhetnek. [...]

Szilárd meggyőződése szerint Magyarország a német-orosz háborúban nem maradhat tétlen. E háborúban részt kell vennünk:

1. mert ezt megköveteli az ország területi épségének, valamint állami, társadalmi és gazdasági rendszerünk biztosítása;
2. mert jövőnk érdekében az orosz szomszédság gyengítése és eltávolítása határainkról elsőrendű nemzeti érdekünk;
3. mert erre kötelez a keresztény nemzeti alapon álló világnézetünk és a bolsevizmussal szembeni elvi állásfoglalásunk úgy a múltban, mint a jelenben is;
4. mert politikailag a tengelyhatalmak mellett véglegesen lekötöttük magunkat; s, mert további országgyarapításunk is ettől függ.” (Werth Henrik vezérkari főnök emlékirata; 1941. június 14.)

„Százszázalékos német győzelem százszázalékos német megoldást jelent. Hol marad a magyar megoldás akkor, ha minden erőnket eleve ennek a százszázalékos német győzelemnek a kivívására bedobjuk és feláldozzuk? Ezért mindent egybevetve azt hiszem, hogy várunk kell. Ne siessünk. Ne akarjunk németebbek lenni a németeknél [...]. Nem helyezkedhetünk mi, magyarok a németekkel azonos álláspontra. A háború hosszú háború lesz, erre és nem a villámháborúra kell berendezkednünk. A nagy hatalmi politikát és hadászatot át kell engednünk a nagyhatalmaknak, nekünk a fal mellett kell járnunk.” (Szombathelyi Ferenc vezérkari főnök; 1941. december)

„Amennyiben a magyar [...] [kormány] eltűri, sőt elősegíti, hogy a német hadsereg Magyarországra bevonulva, azt katonai bázisnak használja Jugoszlávia ellen, Anglia részéről diplomáciai viszonyunk megszakításával és annak összes következményével okvetlenül számolnia kell. Ha azonban Magyarország e támadáshoz bármilyen indoklással (Jugoszlávia területén magyarok megvédése) csatlakoznék, úgy Nagy-Britannia és szövetségesei [...] hadüzenetével is kell számolni. Ezen esetben, az angolok végső győzelménél, magatartásunk alapján, mint Anglia és Amerika nyílt ellensége leszünk megítélve, sőt az örök baráti szerződés flagrális [nyilvánvaló] megsértésével leszünk megvádolva, mert itt a barátsági szerződést úgy értelmezik, hogy éppen a béke érdekében Jugoszláviával szemben is területi igényeink érvényesítéséről egyelőre lemondottunk. Az Egyesült Államok [...] velünk szemben analóg [hasonló] magatartást fog tanúsítani. Nagyméltóságod fenti táviratában kifejtett különleges magyar indító oknak nyomatékos hangsúlyozását itt alig fogják megérteni, és mindkét fenti eshetőségben az egész angol és amerikai világ bennünket szerződészegéssel és esetleg új barátaink hátbatámadásával fog megvádolni.” (Barcza György londoni magyar nagykövet távirata Teleki Pálnak; 1941. április 2.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Szempontok	Elérhető	Elért
	pont	
Feladatmegértés	8	
Tájékozódás térben és időben	4	
Szaknyelv alkalmazása	4	
Források használata	8	
Eseményeket alakító tényezők feltárása	10	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	8	
Összpontszám	42	
	Osztószám 2	
<b>Vizsgapont</b>	<b>21</b>	



		maximális pontszám	elért pontszám
I. Egyszerű, rövid válaszok	1. A Római Birodalom bukása	2	
	2. Eretnek mozgalmak	4	
	3. Károly Róbert gazdaságpolitikája	5	
	4. Kora újkori tudomány	2	
	5. Jobbágyrendeletek Magyarországon	5	
	6. Nemzeti törekvések a Balkánon	3	
	7. Széchenyi és Kossuth	5	
	8. A világgazdasági válság	4	
	9. A Horthy-korszak társadalmi viszonyai	4	
	10. 1956 okai, eseményei	4	
	11. Az EU intézményrendszere	3	
	12. A kisebbségi törvény	4	
	I. Összesen		<b>45</b>
II. Szöveges kifejtendő feladatok	13. A kereszténység főbb tanításai	12	
	14. Az USA és a rabszolgakérdés	12	
	15. Mohács előtti művészeti emlékek	12	
	16. A végvárrendszer kialakulása, változása	21	
	17. Az arisztokrácia a dualizmus idején	12	
	18. A második ipari forradalom Magyarországon	21	
	19. Életmód a Horthy-korszakban	12	
	20. Magyarország a II. világháborúban	21	
II. Összesen		<b>45</b>	
<b>Az írásbeli vizsgarész pontszáma:</b>		<b>90</b>	

---

javító tanár

Dátum:

	elért pontszám	programba beírt pontszám
I. Egyszerű, rövid válaszok		
II. Szöveges kifejtendő feladatok		

---

javító tanár

---

jegyző

Dátum: .....

Dátum: .....